

Izjava prvog zamjenika visokog predstavnika Donalda Haysa na formalnom otvaranju regionalnih centara Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH

Dame i gospodo,

Međunarodna zajednica je osam godina bila uključena u proces povratka i sada predaje odgovornost u ruke BH vlasti.

Uspostavljanjem regionalnih centara u Banja Luci, Sarajevu, Tuzli i Mostaru, koji će koordinirati rad na povratku izbjeglica na terenu te pratiti obnovu koju provodi Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice uz podršku Fonda za povratak, uspostavlja se mehanizam pomoću kojeg će se održati postignuta dinamika povratka, i to u cijeloj zemlji.

Da budemo jasni: ovo nije kraj međunarodnog angažmana ovdje. Ovaj posao neće biti završen sve dok se svakoj raseljenoj osobi i svakoj izbjeglici, koji se žele vratiti u svoje prijeratne domove, ne pruži prilika da to i učine.

Moramo da razumijemo stvarnost, i političku stavrnost i onu na terenu: povratak miliona ljudi njihovim kućama u godinama nakon rata – uz ogromni porast u posljedenje tri godine iznenađujuće je postignuće. Ali to nije dovoljno – i svi mi moramo odoliti iskušenju da prečutno zaključimo da to ipak jeste dovoljno.

Čak i ukoliko samo jedna porodica bude spriječena da se vrati kući, Bosna i Hercegovina neće moći postati normalna zemlja.

Ovo je, iskreno, razlog zašto međunarodna zajednica mora da ostane ovdje – ne samo zbog ekonomije nego i zbog vladavine prava.

Napori koji su nakon rata uloženi kako bi se reformirao pravosudni sistem i provela preobuka policijskih snaga u velikoj mjeri su doprinijeli tome da poštivanje ljudskih prava postane norma u Bosni i Hercegovini – ali ni u tom smislu posao nije završen. Dakle neka niko nema sumnji – ovaj posao ostaje prioritet, i za međunarodnu zajednicu i za organe vlasti BiH.

Kada se poriču vaša ljudska prava, poriču se i moja ljudska prava. Kada se krše ljudska prava jednog građanina, krše se sva ljudska prava.

Otvaranje regionalnih centara označava početak provedbe programa kojim će se uspostaviti sveobuhvatna struktura na državnom nivou putem koje će Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice moći efikasno ispunjavati svoje obaveze. Ostale glavne komponente Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH, koji je stupio na snagu u novembru, su uspostava Fonda za povratak i reforma Državne komisije za izbjeglice.

Zadovoljstvo mi je dodati da će entiteti i Distrikt Brčko usmjeriti dio svojih sredstava za obnovu u Fond za povratak.

Ciljevi OHR-ove Radne grupe za obnovu i povratak (RRTF) su uglavnom ispunjeni, u smislu obrade velike većine imovinskih zahtjeva. Shodno tome, OHR će do kraja godine okončati svoje aktivno učešće u oblasti povratka. Međutim, UNHCR i ostale međunarodne organizacije će nastaviti sa svojim aktivnostima u skladu sa Aneksom VII. Pored toga, Evropska komisija, Švedska agencija za međunarodni razvoj i Vlada Holandije povrdili su da će nastaviti sa pružanjem bilateralne podršku povratku i obnovi, kao i Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice.

U tom smislu, vijest od 18. decembra 2003. o tome da je Bosna

i Hercegovina primljena u članstvo Razvojne banke Vijeća Evrope predstavlja važan korak jer će joj to omogućiti dobijanje povoljnih kredita za projekte povratka i obnove.

Zadovoljstvo mi je napomenuti da će se uskoro na cijeloj teritoriji BiH usvojiti i uspostaviti precizni kriteriji prema kojima će se vršiti odabir korisnika ovih kredita u zavisnosti od njihovih želja, potreba i posebnih poteškoća s kojima se suočavaju potencijalni povratnici. Važno je bez odlaganja započeti proces odabira i pokretanja projekata po ovoj šemi kako bi se spremno dočekala građevinska sezona.

Dozvolite mi da izrazim posebnu zahvalnost Švedskoj agenciji za međunarodni razvoj, glavnom donatoru "Projekta uspostave regionalnih centara", kao i holandskoj ambasadi, koja je također dala svoj doprinos.

Hvala vam.